

Bruxelles, den 14.6.2016
COM(2016) 379 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

om støtte til forebyggelse af radikaliserings, der fører til voldelig ekstremisme

DA

DA

Indledning

De seneste terrorangreb i Europa har endnu en gang vist, at der er akut behov for at bekæmpe den radikalisering, der fører til voldelig ekstremisme og terrorisme. Størstedelen af de terrormistænkte, der var involveret i disse angreb, er europæiske borgere, som er født og opvokset i medlemsstater, og som er blevet radikaliserede og har vendt sig imod deres medborgere med det formål at begå voldshandlinger. Det er afgørende for kampen mod terrorisme at forebygge radikalisering, hvilket blev understreget i den europæiske dagsorden om sikkerhed¹.

Udformning og gennemførelse af foranstaltninger til bekæmpelse af radikalisering foregår hovedsagelig på stedet, dvs. på lokalt men også regionalt og nationalt plan, og hører primært under medlemsstaternes kompetence. Lokale aktører er normalt bedst placeret til at forebygge og opspore radikalisering på både kort og langt sigt. Samtidig har EU en støttende funktion, ikke mindst fordi medlemsstaterne står over for udfordringer, der ligner hinanden, og på grund af problemernes omfang og indbyrdes forbundne karakter, hvilket betyder, at samarbejde, netværksarbejde, finansiering og udveksling af god praksis på EU-plan også spiller en rolle.

EU har støttet medlemsstaternes indsats på dette område i mere end et årti. I 2005² blev forebyggelse i EU's terrorbekæmpelsesstrategi udpeget som en af de fire søjler for dens tiltag. Kommissionen vedtog en særlig meddelelse i 2014³ om prioriteter for yderligere foranstaltninger. I den europæiske dagsorden om sikkerhed fra april 2015 blev forebyggelse af voldelig radikalisering sat i en bredere politisk sammenhæng. Efter Det Europæiske Råds opfordring af 12. februar 2015⁴ samt opfordringerne fra Europa-Parlamentet⁵, Rådet for Udenrigsanliggender af 9. februar 2015⁶ og Rådet for Retlige og Indre Anliggender af 20. november 2015⁷ og af 24. marts 2016⁸ foreslog Kommissionen yderligere konkrete

¹ Den europæiske dagsorden om sikkerhed, COM(2015) 185 af 28. april 2015.

² EU's terrorbekæmpelsesstrategi af 30. november 2005, <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=DA&f=ST%2014469%202005%20REV%204>.

³ Kommissionens meddelelse om forebyggelse af radikalisering, der kan munde ud i terrorisme og voldelig ekstremisme: Styrkelse af EU's indsats (COM(2013) 941 final af 15. januar 2014).

⁴ Uformelt møde mellem stats- og regeringscheferne den 12. februar 2015 i - Bruxelles Erklæring fra medlemmerne af Det Europæiske Råd, <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2015/02/150212-european-council-statement-fight-against-terrorism/>.

⁵ Europa-Parlamentets beslutning af 25. november om forebyggelse af terrororganisationers radikalisering og rekruttering af europæiske borgere (2015/2063(INI)),

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+PE-551.967+01+DOC+PDF+V0//DA&language=DA>; se også Europa-Parlamentets beslutning af 19. januar 2016 om betydningen af interkulturel dialog, kulturel mangfoldighed og uddannelse for fremme af EU's grundlæggende værdier <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2016-0005+0+DOC+PDF+V0//DA>.

⁶ Rådets konklusioner om terrorbekæmpelse af 9. februar 2015, <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2015/02/150209-council-conclusions-counter-terrorism/>.

⁷ Konklusioner vedtaget af EU-Rådet og medlemsstaterne, forsamlet i Rådet, om terrorbekæmpelse, af 20. november 2015 <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2015/11/20-jha-conclusions-counter-terrorism/>.

⁸ Fælles erklæring fra EU's justits- og indenrigsministre og EU-institutionernes repræsentanter om terrorangrebene den 22. marts 2016 i Bruxelles, <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/03/24-statement-on-terrorist-attacks-in-brussels-on-22-march/>.

foranstaltninger i sin meddelelse af 20. april. 2016⁹ med henblik på yderligere at understøtte effektiviteten af medlemsstaternes nationale politikker til bekæmpelse af radikaliserings gennem: forbedrede EU-koordineringsstrukturer, anvendelse af EU-omspændende netværk, bedre udnyttelse af midler og projekter på europæisk plan. Den seneste meddelelse supplerer også FN's handlingsplan for forebyggelse af voldelig ekstremisme, der blev fremlagt i januar 2016¹⁰.

Voldelig radikaliserings er ikke et nyt fænomen, men den måde, som radikaliserings giver sig udslag i, såvel som dens omfang og brugen af nye kommunikationsværktøjer skaber nye udfordringer, der nødvendiggør en tilgang, der sætter ind over for både de sikkerhedsmæssige konsekvenser ved og de grundlæggende årsager til radikaliserings og samler alle de relevante samfundsaktører.

Denne meddelelse omhandler EU's bidrag til at støtte medlemsstaterne i at bekæmpe radikaliserings, der fører til voldelig ekstremisme i form af terrorisme. Denne mangesidede og komplekse udfordring kan kun imødegås gennem en kombination af foranstaltninger på tværs af forskellige politikområder og ved at samle kompetente myndigheder og samfundsaktører på alle niveauer – lokalt, regionalt, nationalt og europæisk. Denne meddelelse har fokus på, hvordan en indsats på EU-plan på følgende syv specifikke områder kan støtte medlemsstaterne i at klare denne udfordring: i) støtte til forskning, evidensopbygning, overvågning og netværksarbejde, ii) bekæmpelse af terrorpropaganda og hadefuld tale på nettet, iii) bekæmpelse af radikaliserings i fængsler, iv) fremme af en inklusiv uddannelses og EU's fælles værdier, v) fremme af et inklusivt, åbent og modstandsdygtigt samfund og kontakt til de unge, vi) den sikkerhedsmæssige dimension i forbindelse med bekæmpelse af radikaliserings og vii) den internationale dimension.

1. Voldelig radikaliserings er et komplekst fænomen, som kræver et indgående kendskab og en mangesidig reaktion

- *Et stadig mere komplekst og foranderligt fænomen*

EU har længe stået over for forskellige former for terrorisme, navnlig baseret på ekstreme politiske ideologier. De er fortsat et alvorligt problem i hele EU, og der er tegn på, at de i stigende grad kan føre til voldelig ekstremisme i form af terrorisme. Drivkræfterne bag de seneste terrorangreb i Europa adskiller sig imidlertid fra og er mere komplekse end tidligere tiders radikaliseringsfænomener. Radikaliserings i dag har andre grundlæggende årsager, er baseret på andre rekrutterings- og kommunikationsteknikker og er præget af globaliserede og skiftende mål i og uden for Europa. Den vokser frem i forskellige byområder og bynære områder og drives og inspireres af ideologier, der opildner til vold, og som retter sig mod nye målgrupper, såsom kvinder og meget unge mennesker fra forskellige sociale samfundslag. Voldelig radikaliserings er desuden et komplekst spørgsmål, der afhænger af et indviklet net af push- og pull-faktorer. Den skyldes ikke én enkelt udløsende faktor og har ikke kun én årsag eller bevæger sig i en uundgåelig retning, men er normalt et resultat af en kombination af forskellige faktorer.

⁹ Gennemførelse af den europæiske dagsorden om sikkerhed for at bekæmpe terrorisme og bane vejen for en effektiv og ægte sikkerhedsunion, COM(2016) 230 final.

¹⁰ <https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/en/plan-action-prevent-violent-extremism>.

De drivkræfter, der medvirker til radikaliseringsprocessen, kan være en følelse af personlig eller kulturel fremmedgørelse, en fornemmelse af uretfærdighed eller ydmygelse forstærket af social marginalisering, fremmedhad og forskelsbehandling, begrænsede muligheder for uddannelse eller beskæftigelse, kriminalitet og politiske faktorer såvel som en ideologisk og religiøs dimension, ustrukturerede familiebånd, personlige traumer og andre psykologiske problemer. Disse forhold kan udnyttes af hververe, som gennem manipulation udnytter sårbarhed og utilfredshed, eller omvendt forstærkes gennem selvvalgt isolation. De sociale medier sikrer forbindelsesmuligheder, en virtuel deltagelse og et ekkokammer for ligesindedes ekstremistiske holdninger. Desuden har fagfolk og forskere bemærket, at radikaliseringsprocessen under visse omstændigheder kan finde sted inden for stadig kortere tidsrammer. Det anslås, at omtrent 4000 EU-borgere har sluttet sig til terrororganisationer i konfliktramte lande som Syrien og Irak.

De seneste terrorangreb har sat fokus på islamisk ekstremisme. Ideologiske og religiøse faktorer er blandt de mange mulige drivkræfter bag radikaliseringsprocessen. Hververe og ekstremistiske prædikanter er blevet dygtige til at udnytte utilfredshed ved at misbruge den religiøse fortælling og symboler til at retfærdiggøre voldshandlinger. Samtidig kan religion spille en afgørende rolle i forhold til at forhindre eller modvirke radikaliseringsprocessen: Religion kan knytte samfund sammen, styrke følelsen af at høre til og hjælpe mennesker med at udvikle sig i en positiv retning.

- *Støtte til forskning, evidensopbygning, overvågning og netværksarbejde*

EU-forskning har givet nyttige komparative resultater vedrørende radikaliserings- og afradikaliseringsprocessen blandt unge og om den skiftende og komplekse sociale kontekst, som religioner, multikulturalisme og politisk ekstremisme i mange medlemsstater indgår i. Forskningen har udviklet og bør fortsat udvikle konkrete værktøjer og politisk analyse, som kan anvendes direkte af medlemsstaternes sikkerhedsfagfolk og politiske beslutningstagere. De seneste terrorangreb i Europa viser imidlertid nye tendenser i radikaliseringsprocessen, som skal undersøges nærmere.

Der er iværksat flere projekter om radikaliseringsprocessen under det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (RP7)¹¹. Disse projekter er rettet mod at give en bedre forståelse af drivkræfterne bag radikaliseringsprocessen og metoderne til at vurdere effektiviteten af de foranstaltninger, der skal afhjælpe dem.

For at skabe yderligere bro mellem den akademiske verden og sikkerhedsfagfolk på området har Kommissionen medtaget forskningsemner om radikaliseringsprocessen og inklusion i 2016 under Horisont 2020-programmet¹². Der udføres også vigtig forskning om religiøs mangfoldighed i Europa¹³. De nye oplysninger, der fremkommer som følge af disse projekter, vil styrke

¹¹ RP7-sikkerhedsprojekter: www.safire-project.eu; www.impacteurope.eu; www.fp7-prime.eu/project; <http://voxpole.eu>. RP7-programmerne samfundsvidenskaber og humaniora: "Religious Diversity and Secular Models in Europe-Innovative approaches to Law and Policy", "Finding a place for Islam in Europe" og "Combating inequalities through innovative social practices of, and for, young people in cities across Europe".

¹² Indkaldelse med en beløbsramme på 8,5 mio. EUR vedrørende udvikling af en samlet tilgang til voldelig radikaliseringsprocessen i EU fra en tidlig forståelse med henblik på forbedring af beskyttelsen og indkaldelse med en beløbsramme på 5 mio. EUR vedrørende nutidens radikaliseringsprocessens tendenser og deres konsekvenser for Europa.

¹³ Indkaldelse med en beløbsramme på 2,5 mio. EUR vedrørende religiøs mangfoldighed i Europa – fortid, nutid og fremtid.

medlemsstaternes kapacitet til at finjustere eksisterende politiske strategier og udvikle nye politikker og ny praksis.

Yderligere forskningsprioriteter omfatter: systematisering af den tilgængelige viden og ekspertise med henblik på at støtte strategisk beslutningstagning, styrkelse af tværfagligt feltarbejde om terroristers rekrutteringsområder, socialisering og teknikker, anvendelse af big data for at analysere oplysninger om den kommunikation, der er forbundet med voldelig radikaliserings, forbedring af de eksisterende forbindelser mellem den akademiske verden, herunder forskere fra tredjelands, de politiske beslutningstagere og andre aktører og forskning og uddannelse i sprog, kultur, religion og ideologier.

Ekspertisecentret for netværket til bevidstgørelse omkring radikaliserings

Ekspertisecentret for netværket til bevidstgørelse omkring radikaliserings (RAN) er det europæiske knudepunkt og den europæiske platform til at udveksle erfaringer, samle viden, identificere bedste praksis og udvikle nye initiativer til bekæmpelse af radikaliserings. Centret inddrager forskellige aktører (herunder psykologer, undervisere, socialrådgivere, ledere fra lokalsamfundene, NGO'er, politi, fængselspersonale, tilsynsværger og repræsentanter fra forskellige ministerier og forvaltninger) inden for alle relevante områder fra styrkelse af modstandsdygtigheden over for ekstremistisk propaganda på nettet til radikaliserings i fængsler såvel som uddannelsesmiljøet med særlig fokus på unge. RAN er tænkt som et netværk for netværk og samarbejde mellem andre relevante netværk, og RAN-ekspertisecentret bidrager til at samle relevant ekspertise og gensidigt at styrke initiativer på forskellige politikområder. Kommissionen har afsat op til 25 mio. EUR over en periode på fire år til RAN-ekspertisecentret for at yde særlig støtte til aktører i medlemsstater i forbindelse med udformningen af omfattende forebyggelsesstrategier, oprettelsen af rammer og netværk for flere forskellige instanser og gennemførelsen af konkrete projekter. Endelig er RAN-ekspertisecentret ved at kortlægge de seneste forskningsresultater, som har direkte relevans for fagfolk og myndigheders konkrete arbejde i de forskellige RAN-arbejdsgrupper.

Vigtige tiltag:

- ✓ *RAN-ekspertisecentret yder støtte til medlemsstaterne i forbindelse med udarbejdelsen af omfattende forebyggelsesarbejde, udarbejdelsen af retningslinjer og håndbøger med henblik på oprettelse af strukturer for flere forskellige instanser, oprettelsen af en platform til udveksling af erfaringer og praksis og den yderligere kortlægning af forskningen i radikaliserings.*
- ✓ *Oprettelse af en samling af forebyggelsesstrategier på nationalt, regionalt eller lokalt plan, netværk af fagfolk og nationale/regionale kontaktpunkter i medlemsstaterne.*
- ✓ *Mobilisering af forskning under Horisont 2020 i de komplekse grundlæggende årsager til voldelig radikaliserings med henblik på at tilvejebringe konkrete værktøjer, der kan føre til mere velinformerede politiske indgreb.*

2. Bekæmpelse af terrorpropaganda og hadefuld tale på nettet: bekæmpelse af trusler, styrkelse af kritisk tænkning og tilskyndelse til civilsamfundets deltagelse

Terrorister misbruger i stigende grad internettet til egne formål. Nogle terrorgrupper afsætter nu betydelige ressourcer til at producere store mængder sofistikeret terrormateriale, bl.a. trusler, undervisningsmateriale, praktisk rådgivning om anskaffelse og import af våben, fremstilling af bomber og udvælgelse af mål og planlægning samt udførelse af angreb. De udsender via avancerede krypterede kanaler videoer af vellykkede angreb, tortur og henrettelse af ofte og udbreder budskaber, der støtter op om og yderligere tilskynder til terrorangreb og voldshandlinger. Internettet giver radikale hververe flere muligheder for at kommunikere med mennesker, som de ellers ikke ville kunne nå på traditionel vis. Onlinekommunikation med ligesindede kan træde i stedet for en persons fysiske fællesskab og skabe et socialt fællesskab online, hvor afvigende adfærd og vold er acceptabelt. Selv om et sådant onlinemateriale ikke i sig selv radikaliserer enkeltpersoner, lader det til at spille en rolle i forhold til at fremskynde radikaliseringsprocessen. Kommunikation med andre via internetkanaler giver næring til følelsen af at høre til og at have et fælles mål.

Hvis der skal gøres noget ved de grundlæggende årsager til ekstremisme, kræves det derfor, at der gøres en indsats for at tackle den markante stigning i hadefulde udtalelser såvel som udbredelsen af ekstremist- eller terrormateriale online. Der kræves også foranstaltninger, der kan styrke den enkeltes modstandsdygtighed over for den slags propaganda.

- *Samarbejde med erhvervslivet og civilsamfundet*

EU oprettede i december 2015 EU's internetforum, der samler erhvervslivet, medlemsstaterne, de retshåndhævende myndigheder og partnere fra civilsamfundet for at undersøge, hvordan man gennem et forstærket frivilligt samarbejde kan tackle de udfordringer, som er forbundet med terror- og ekstremistpropaganda online, samtidig med at de grundlæggende rettigheder, såsom ytringsfriheden, beskyttes.

Hvad angår terrorindhold på nettet, koncentrerer indsatsen sig på nuværende tidspunkt om to områder: på den ene side at begrænse adgangen til terrormateriale og på den anden side at sætte partnere fra civilsamfundet i stand til at imødegå den voldelige ekstremistiske propaganda med positive fortællinger. Europols europæiske enhed for indberetning af internetindhold spiller en afgørende rolle med hensyn til at yde støtte til det første mål. Enheden hjælper med at identificere terrormateriale online og indberetter materialet til den virksomhed, på hvis websted materialet befinder sig, og hvor det vurderes til at være i strid med virksomhedens vilkår og betingelser. Det er i sidste ende op til virksomheden at afgøre, om materialet skal fjernes. RAN-ekspertisecentret og dens arbejdsgruppe vedrørende kommunikation og fortællinger vil fortsat bygge på deres erfaringer med at samarbejde med partnere fra civilsamfundet om det andet mål og bidrage med viden om udviklingen af alternative fortællinger og modfortællinger¹⁴.

Kommissionen, Europol, medlemsstaterne, civilsamfundet og erhvervslivet er ved at udarbejde en række målrettede foranstaltninger, der iværksættes i de kommende måneder. De vil omfatte en fælles indberetningsplatform, som internetbranchen skal udvikle med bidrag fra

¹⁴ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-papers/docs/issue_paper_cn_oct2015_en.pdf.

forskellige aktører. Målet er at styrke indberetningsprocessen og forhindre, at materiale, der er blevet fjernet, bliver genuploadet til andre platforme. Et EU-dækkende program til styrkelse af civilsamfundet, der skal koordineres af RAN-ekspertisecentret sammen med partnere i erhvervslivet og civilsamfundet på tværs af medlemsstaterne, vil desuden forestå uddannelse, teknisk støtte og analyser af effektiviteten af modfortællingskampagner. I den forbindelse har ofre for terrorisme, men også religiøse ledere og lokalsamfund, gode forudsætninger for at bidrage med alternative budskaber og modbudskaber. Gennemførelsen af de forskellige initiativer under EU's internetforum vil blive støttet af målrettet forskning i terroristers brug af internettet.

Desuden vil Kommissionen i samarbejde med Facebook, Twitter, YouTube og Microsoft fastlægge en adfærdskodeks for at bekæmpe spredningen af ulovlige hadefulde udtalelser online i Europa¹⁵. I overensstemmelse med det ekstraordinære møde i Rådet for Retlige og Indre Anliggender af 24. marts 2016 skal det sikre, at IT-virksomheder hurtigt og effektivt gennemgår og om nødvendigt fjerner hadefulde udtalelser, som er i strid med national lovgivning til gennemførelse af EU-retten¹⁶, og gøre det nemmere for civilsamfundet og medlemsstaternes myndigheder at indberette ulovligt indhold. Det videre arbejde vil have fokus på, hvordan man kan øge gennemsigtigheden for anvendelsen af anmeldelses- og fjernelsesprocedurerne og tilskynde til alternative fortællinger og modfortællinger.

Igangværende initiativer om hadefuld tale, såsom kampagnen "No Hate Speech Movement", der støttes af Europarådet, og yderligere græsrodsinitiativer er af afgørende betydning for at fremme ligestilling og forebygge racisme og radikaliserings. Kommissionen vil støtte civilsamfundet i at overvåge og reducere tiltrækningen og konsekvenserne ved hadefuld tale ved hjælp af programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab¹⁷.

Kommissionen vil fortsat finansiere rådgivningsholdet for strategisk kommunikation/netværket for strategisk kommunikation. Medlemsstaterne, civilsamfundet og EU-institutionerne har adgang til ekspertise oparbejdet inden for projektet i forbindelse med udviklingen af en passende politisk ramme, kommunikationskampagner eller individuelle initiativer. Ud over at oprette et netværk til deling og udveksling af bedste praksis giver projektet praktisk støtte og rådgivning, der kan fremme udviklingen af effektive modfortællinger.

- *Ajourføring af lovgivningen*

Direktivet om audiovisuelle medietjenester¹⁸ kræver allerede, at medlemsstaterne sikrer, at audiovisuelle medietjenester, såsom TV-udsendelser og video on demand-tjenester, ikke på nogen måde opdner til had på grund af race, køn, religion eller nationalitet. Da hadefuld tale på videodelingsplatforme i stigende grad giver anledning til bekymring, sigter Kommissionen i sit forslag til revision af direktivet¹⁹ mod at sikre, at videodelingsplatformene forpligtes til at træffe passende foranstaltninger for at beskytte borgerne mod opdnen til vold eller had.

¹⁵ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1937_da.htm.

¹⁶ EU-rammeafgørelse (2008/913/RIA) om bekæmpelse af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen.

¹⁷ Rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab – arbejdsprogram for 2016.

http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/files/rec_awp_2016/rec_awp_2016_annex_en.pdf.

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester.

¹⁹ Proposal for amending Directive 2010/13/EU on audiovisual media services SWD (2016) 168.

Sådanne foranstaltninger omfatter f.eks. indberetning og registrering. Ifølge forslaget forelægges de adfærdskodekser, som internetbranchen har udviklet, for Kommissionen, gruppen af europæiske tilsynsmyndigheder for audiovisuelle medietjenester kan blive bedt om at afgive en udtalelse om disse kodekser, og de nationale myndigheder på det audiovisuelle område har beføjelse til at håndhæve dem. Kommissionen vil desuden regelmæssigt vurdere effektiviteten af de selvregulerende foranstaltninger med henblik på at støtte dem, hvor det er nødvendigt, herunder ved om nødvendigt at skabe passende rammer for at øge retssikkerheden. Kommissionen vil også tage initiativ til en ny alliance om bedre beskyttelse af børn online²⁰, hvilket er en del af dens bestræbelser på at opfordre internetbranchen til at udvikle adfærdskodekser til støtte for gennemførelsen af den foreslåede ajourføring af EU's regler på det audiovisuelle område.

- *Støtte til mediekendskab*

"The Safer Internet Digital Service Infrastructure" (digitaltjenesteinfrastruktur for sikkert internet), der finansieres under Connecting Europe-faciliteten gør det muligt for nationale centre for sikkert internet at gøre børn, forældre og lærere mere bevidste om de farer, som børn kan møde på internettet, og sætte dem i stand til at håndtere disse risici. Nogle centre for sikkert internet har sat ind over for det nye problem med onlineradikalisering, som det kræver særlig ekspertise at håndtere på en hensigtsmæssig måde. Det Forenede Kongeriges center for sikkert internet har f.eks. udarbejdet en vejledning i, hvordan børn beskyttes mod onlineekstremisme. I Østrig arbejder centret for sikkert internet i samarbejde med specialorganisationer på en strategi til at håndtere onlineradikalisering. Og Sveriges center for sikkert internet har udviklet undervisningsmateriale, der har til formål at forbedre teenageres evne til at gennemskue propaganda.

Vigtige tiltag:

- ✓ *Under EU's internetforum: udvikling af en fælles indberetningsplatform, der skal forbedre indberetningsprocessens hastighed og effekt, og oprettelse af et program om styrkelse af civilsamfundet med henblik på i væsentlig grad at intensivere undervisningen af og støtten til partnere fra civilsamfundet for at øge mængden af effektive positive modfortællinger online.*
- ✓ *RAN-ekspertisecentret skal udgøre en platform for udveksling af erfaringer og bedste praksis, der skal forbedre mediekendskabet og den kritiske tænkning på internettet, og udvikle en EU-dækkende kampagne, der skal styrke modstandsdygtigheden over for radikalisering online ved at skabe alternative fortællinger eller alternative tiltag (Exit Hate-kampagnen).*
- ✓ *Kommissionen og relevante IT-virksomheder skal overvåge de offentlige forpligtelser i overensstemmelse med adfærdskodeksen for at bekæmpe ulovlige hadefulde udtalelser på internettet, herunder virkningen heraf. Øget gennemsigtighed ved anvendelsen af anmeldelses- og fjernelsesprocedurer.*

3. Hvordan man bryder den onde cirkel: bekæmpelse af radikalisering i fængsler

²⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-broker-new-alliance-better-protect-minors-online>.

Europa-Kommissionen støtter allerede medlemsstaterne, der primært har kompetence til at forebygge og bekæmpe radikaliserings i fængsler, i deres bestræbelser. I overensstemmelse med Rådets konklusioner i 2015 om den strafferetlige respons på radikaliserings²¹ er Eurojust i færd med at overvåge udviklingen og tendenserne i medlemsstaternes gældende lovgivning og relevante retspraksis vedrørende terrorisme og voldelig radikaliserings, herunder anvendelse af alternativer til retsforfølgning og frihedsberøvelse, med henblik på at informere de politiske beslutningstagere og præge udarbejdelsen af fremtidige initiativer. Det sker bl.a. ved "Terrorism Conviction Monitor" og ved Eurojusts taktiske møder om terrorisme. Derudover har Kommissionen ydet 8 mio. EUR i 2015 og 2016 til gennemførelse Rådets konklusioner med henblik på at finansiere udarbejdelse af rehabiliterings- og afradikaliseringssprogrammer i og uden for fængsler, risikovurderingsværktøjer og uddannelse af fagfolk.

Kommissionen arbejder desuden sammen med CEP (den europæiske organisation for prøvetid under tilsyn) og EuroPris (den europæiske fængselsamarbejdsorganisation), der begge finansieres gennem driftstilskud under programmet for retlige anliggender, om at inddrage dem i særlig uddannelse af fængselspersonale og tilsynsværger. Kommissionen arbejder også tæt sammen med Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere og finansierer på nuværende tidspunkt et uddannelsesprogram om radikaliserings for dommere og anklagere med henblik på at give dem den nødvendige viden og de nødvendige færdigheder, der skal til for at håndtere radikaliserede personer, og stille risikovurderingsredskaber og -metoder til rådighed med henblik på at bestemme det trusselsniveau, som de terrormistænkte udgør. Det er endvidere vigtigt at lette medlemsstaternes udveksling af bedste praksis for håndtering af radikaliserings i fængsler.

RAN-ekspertisecentrets aktiviteter vil fortsat omfatte radikaliserings i fængsler, navnlig i dens arbejdsgruppe om fængsler og prøveløsladelse, hvilket giver lokale fagfolk mulighed for at udveksle bedste praksis, udstede anbefalinger og udvikle eller revidere retningslinjer eller håndbøger om gennemførelse af mekanismer og programmer til forebyggelse og bekæmpelse af radikaliserings i fængsler og fremme rehabilitering og reintegration, herunder især vejledning om udvikling af tilgange, der omfatter flere instanser, samt mere specifikke interventionsredskaber, såsom risikovurderinger. De første erfaringer, anbefalinger og klarlægning af udfordringer er beskrevet i RAN's statusrapport om imødegåelse af radikaliserings i forbindelse med fængsel og prøveløsladelse, der omfatter aspekter som udvikling af samarbejde mellem flere forskellige instanser, risikovurdering, risikostyring, herunder fængselsforhold og valg af fængselsregime, og reintegrationsprogrammer²².

Vigtige tiltag:

- ✓ *Anvende RAN-ekspertisecentret til at udveksle bedste praksis og udforme politikanbefalinger om forebyggelse af radikaliserings for fagfolk, som befinder sig i første linje (herunder eventuelt dommere og anklagere), i fængsels- og tilsynssektoren.*

²¹ Rådets konklusioner af 20. november 2015 om styrkelse af den strafferetlige respons på radikaliserings, der fører til terrorisme og voldelig ekstremisme, <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2015/11/20-conclusions-radicalisation/>.

²² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-news/docs/ran_p_and_p_practitioners_working_paper_en.pdf.

- ✓ *Yde finansiel støtte for at hjælpe medlemsstaterne med at udvikle risikovurderingsværktøjer.*
- ✓ *Støtte udarbejdelsen af uddannelses- og undervisningsprogrammer i fængsler (herunder erhvervsuddannelse) for at lette fangernes reintegration i samfundet.*
- ✓ *Støtte medlemsstaternes udarbejdelse af rehabiliteringsprogrammer for fanger og udveksling af bedste praksis og politikker på området for fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner.*
- ✓ *Fremme specialiserede anklageres udveksling af oplysninger i Eurojust.*

4. Fremme af inklusiv uddannelse og EU's fælles værdier

I det lange løb er undervisning af høj kvalitet fra førskoleniveau og fremefter fortsat det bedste sikkerhedsnet mod social udstødelse, som for nogle kan medvirke til radikaliserings. Muligheder og resultater afhænger dog stadig af børns socioøkonomiske baggrund. 11,1 % af de unge europæere forlader skolen tidligt og er dårligere stillet, når de kommer ind på arbejdsmarkedet, hvilket er meget vanskeligt at overvinde senere²³. At tackle disse problemer samtidig med, at man videregiver EU's fælles værdier til unge og giver dem mulighed for at træffe et informeret valg, er derfor yderst vigtige forebyggende foranstaltninger.

EU's undervisningsministre og Europa-Kommissionen vedtog d. 17. marts 2015 erklæringen om fremme af medborgerskab og de fælles værdier frihed, tolerance og ikkediskrimination ved hjælp af uddannelse²⁴, som indeholder fælles målsætninger for medlemsstaterne og opfordrer til støttetiltag på EU-niveau. På dette grundlag har Kommissionen allerede mobiliseret sine politiske og finansielle redskaber og vil tage yderligere konkrete skridt til at støtte medlemsstaterne i deres arbejde.

- *En styrket ramme for politisk støtte og samarbejde*

Selv om medlemsstaterne er ansvarlige for deres egne uddannelsessystemer, kan EU's politikker støtte nationale tiltag og hjælpe med at tackle fælles udfordringer, navnlig inden for samarbejdsrammen om uddannelse 2020²⁵. Kommissionen vil fremsætte et forslag til Rådets henstilling om fremme af effektive politikker og bedste praksis, der er understøttet af finansieringsmuligheder og således give mulighed for en mere koordineret tilgang i hele EU. Denne henstilling giver konkrete retningslinjer for beslutningstagere og hjælper dem med at tage de nødvendige skridt for at nå de nationale og lokale mål i Pariserklæringen. Erfaring med rammeprogrammer, såsom f.eks. rammen for skolefrafald²⁶, har vist, at denne tilgang giver hurtige og effektive resultater.

- *Den bedst mulige udnyttelse af EU's midler*

²³ Alle tal i dette kapitel er taget fra uddannelsesovervågningsrapporten for 2015.

²⁴ Pariserklæringen http://ec.europa.eu/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf.

²⁵ Rådets konklusioner af 12. maj 2009 om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020),

https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/da/educ/107622.pdf.

²⁶ Rådets henstilling af 28. juni 2011 om politikker, som skal mindske skolefrafald.

Erasmus+ finansierer tværnationale samarbejdsprojekter og politikstøtte²⁷. Alene i 2014 ydede programmet finansiering til over 1700 projekter på tværs af sektorerne uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og idræt. I 2016 gives der forrang til aktioner og projekter, som skaber inklusion og fremmer grundlæggende værdier, og afspejler målene i Pariserklæringen. Resultatet er, at der nu står 400 mio. EUR til rådighed til at udvikle nye politikker og projekter, der støtter disse prioriteter, og yderligere 13 mio. EUR vil blive anvendt til at hjælpe med at udvide og opgradere græsrodsinitiativer.

- *Støtte af lærere og uddannelsesinstitutioner*

Skoler spiller en vigtig rolle i at fremme inklusion, og som centrale dele af fællesskaber arbejder de tæt sammen med forældre og lokale foreninger. Regelmæssige kontakter med repræsentanter for civilsamfundet og rollemodeller kan gøre en forskel ved at motivere unge mennesker og forhindre, at de bevæger sig mod kanten af samfundet. Disse typer netværker findes allerede i nogle medlemsstater²⁸ og bør videreudvikles på europæisk plan med henblik på at nå en kritisk masse af unge. Kommissionen vil derfor etablere et netværk for at gøre det muligt for lokale aktører at invitere personer med forskellig baggrund, såsom erhvervsdrivende, kunstnere, sportsfolk samt tidligere radikaliserede, når det er passende, til at besøge skoler, ungdomscentre, sportsklubber og fængsler for at dele ud af deres erfaringer²⁹.

Lærere er særligt vigtige. De befinder sig i en god position til at opdage tidlige tegn på radikalisering hos elever og hjælpe dem med at tackle dem. Mere generelt bør lærere være klædt på til at tackle mangfoldighed i klasseværelset og videregive fælles værdier til eleverne. Da lærerne i mange medlemsstater står over for de samme udfordringer, kan peerlæring og direkte udvekslinger på EU-niveau være med til at fastlægge bedste praksis. EU vil fortsat støtte sådanne udvekslinger via eTwinning, en internetplatform, der forbinder lærere og klasselokaler rundt om i Europa³⁰ og i arbejdsgruppen om uddannelse i netværket til bevidstgørelse om radikalisering. Endelig vil Kommissionen arbejde tæt sammen med Europarådet og UNESCO om at forbedre gennemførelsen af de eksisterende redskaber, der er udformet for at støtte lærerne³¹.

Studerende og personale på videregående uddannelsesinstitutioner spiller også en vigtig rolle. Kommissionen opfordrer de videregående uddannelsesinstitutioner til at indgå i dialog med lokalsamfund og til at anerkende de studerendes bestræbelser på at gøre det, f.eks. ved at yde studerende lån for frivilligt arbejde eller andre læringsmoduler.

Vigtige tiltag:

- ✓ *Forslag til en henstilling fra Rådet om at øge social inklusion og fremme EU's grundlæggende værdier gennem uddannelse og ikkeformel læring.*

²⁷ Henholdsvis mindst 28 % og 4,2 % af det samlede budget, dvs. 14,7 mia. EUR for perioden 2014-2020.

²⁸ Eksempelvis Réserve Citoyenne in France, <http://www.lareservecitoyenne.fr/>.

²⁹ Dette netværk, der finansieres under Erasmus+, vil blive lanceret i form af et pilotprojekt med fokus på voldelig radikalisering i dårligt stillede områder i nogle medlemsstater.

³⁰ ETwinning, der i dag når 300 000 lærere og i alt 406 projekter, er det største lærernetværk i verden og har allerede en bred vifte af kurser inden for alle uddannelsesområder, herunder om borgerskab og interkulturel dialog.

³¹ Kompetencerammen for demokratisk medborgerskab, der vil blive lanceret i april og programmet "Undervise i kontroversielle spørgsmål" samt UNESCO's pædagogiske vejledning om globalt medborgerkundskab.

- ✓ *Adgang via Erasmus+ til over 400 mio. EUR i 2016 til tværnationale partnerskaber med henblik på at udvikle innovative politiske tilgange og praksisser på græsrodsniveau, med en prioritering af social inklusion, fremme af fælles værdier og tværkulturel forståelse. Erasmus+ vil optrappe tiltag, der udvikles på græsrodsniveau med en særlig bevilling på 13 mio. EUR i 2016.*
- ✓ *Oprettelse af et netværk, der skal lette direkte kontakter med positive rollemodeller i skolerne, ungdomsklubber, sportsklubber og fængsler.*
- ✓ *Fremme tildelingen af uddannelsesstøtte for udførelsen af frivilligt arbejde og udvikling af læseplaner, som kombinerer akademisk indhold med aktivt medborgerskab gennem Erasmus+.*

5. Fremme af inklusive, åbne og robuste samfund og nå ud til unge

EU står for samfund, hvor pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem mænd og kvinder er fremherskende principper³². Bekæmpelse af social udstødelse og forskelsbehandling samt fremme af social retfærdighed og beskyttelse er i sig selv målsætninger for EU³³. Sådanne samfund bør vise sig at være mere modstandsdygtige over for truslerne om voldelig ekstremisme.

Bekæmpelse af forskelsbehandling, herunder på grund af religion eller tro, race eller etnisk oprindelse, bekæmpelse af had eller stigmatisering af befolkningsgrupper, og bekæmpelse af hadforbrydelser og alvorlige former for hadefuld tale er alle vigtige elementer i denne henseende. Det er nødvendigt, at medlemsstaterne håndhæver EU-lovgivningen om bekæmpelse af racisme og fremmedhad samt diskrimination på grund af religion eller tro, og det er nu nødvendigt, at der opnås enighed om Kommissionens forslag om at færdiggøre de lovgivningsmæssige rammer til bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af bl.a. religion³⁴. Tværkulturel og tværreligiøs dialog mellem forskellige samfundsgrupper er af særlig betydning. Ledere i lokalsamfundet og civilsamfundet skal støttes for at fremme udveksling og fælles projekter mellem forskellige lokalsamfund. Kommissionen har afsat 4,5 mio. EUR i 2016 til projekter, der skaber bedre forståelse mellem samfundsgrupper, herunder religiøse samfund, og forebygger og bekæmper racisme og fremmedhad gennem tværreligiøse og tværkulturelle aktiviteter.

EU's social- og beskæftigelsespolitikker sigter mod at udrydde fattigdom og fremme inklusive arbejdsmarkeder og samfund. En af de bedste måder at bekæmpe social udstødelse på er gennem beskæftigelse. En af de udfordringer, som medlemsstaterne står overfor, er at reducere antallet af unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET'er). EU kan hjælpe med politisk vejledning, der leveres via instrumenter såsom ungdomsgarantien og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, henstillingen om langtidsledige og den dagsorden for nye

³² Artikel 2 i TEU.

³³ Artikel 3 i TEU.

³⁴ Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, COM(2008) 426 final.

kvalifikationer, der for nyligt er blevet vedtaget³⁵. Hertil kommer, at direktiv 2000/78 om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv³⁶ hjælper med at bekæmpe forskelsbehandling, bl.a. ved at øge kendskabet til forskelsbehandling blandt aktører, civilsamfundet og arbejdsmarkedets parter.

Desuden støtter Den Europæiske Socialfond nationale ordninger og små lokale projekter. Fra 2014 til 2020 kommer 25,6 mia. EUR til at gå direkte til at fremme social integration af dårligt stillede grupper, f.eks. gennem skræddersyede uddannelsesprogrammer og sociale støtteordninger. Desuden vil over 8 mia. EUR blive anvendt til at hjælpe skolerne med at tackle skolefrafald og øge adgangen til uddannelse af høj kvalitet for alle, for eksempel gennem tilpasning af læseplanerne, uddannelseskurser for lærere og individuel støtte til dårligt stillede lærende. Den Europæiske Socialfond forventes at nå 2,5 mio. dårligt stillede mennesker, herunder 1,3 mio. arbejdsløse eller ikkeerhvervsaktive. Hertil kommer, at programmet for beskæftigelse og social innovation (EaSI) kan finansiere innovative projekter på stedet og derved fremme social inklusion.

Ungdomsarbejde når effektivt ud til unge, navnlig dårligt stillede, og hjælper dem med at blive engagerede borgere, således at man undgår marginalisering og sårbarhed over for ekstremistiske synspunkter. Involvering af ungdomsarbejdere er en vigtig del af et bredere samarbejde med alle relevante aktører, herunder med uddannelsesinstitutioner, civilsamfundsorganisationer, arbejdsgivere og dem, der er tættest på de unge: deres familie og venner. Kommissionen vil i tæt samarbejde med medlemsstaterne udvikle et særligt sæt redskaber for bedste praksis til ungdomsarbejdere og undervisere for at støtte denne proces. Disse vil komme med eksempler på, hvordan man kan hjælpe unge med at øge deres demokratiske modstandskraft, opnå mediekendskab og tænke kritisk, hvordan man kan undervise unge i at løse konflikter og respektere andres synspunkter og om, hvordan man kan opdage og reagere på tidlige tegn på radikalering. Kommissionen vil også styrke den europæiske volontørtjeneste ved at øge agenturets budget³⁷ og prioritere projekter til fremme af de grundlæggende værdier, som når ud til dårligt stillede borgere og lokalsamfund, for at styrke ungdomsarbejdets indvirkning på stedet.

Vigtige tiltag:

- ✓ *Fortsat samarbejde med Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på vedtagelse af direktivet om bekæmpelse af forskelsbehandling.*
- ✓ *Fremme af social inklusion af dårligt stillede grupper gennem politiske foranstaltninger og Den Europæiske Socialfond og programmet for beskæftigelse og social innovation.*
- ✓ *Øget støtte til ungdomsarbejdere og organisationer, navnlig ved at udvikle et sæt værktøjer.*
- ✓ *Styrkelse af den europæiske volontørtjeneste.*

³⁵ En dagsorden for nye kvalifikationer i Europa: Working together to strengthen human capital, employability and competitiveness (COM(2016) 381) (Arbejde i fællesskab for at styrke menneskelig kapital, beskæftigelsesegnet og konkurrencedygtighed) (COM(2016) 381)).

³⁶ Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv.

³⁷ Budgettet (65 mio. EUR i 2016) forventes at stige med 15 % om året mellem 2017 og 2020.

6. Sikkerhedsdimensionen i håndtering af radikaliserings

Forebyggelse og bekæmpelse af radikaliserings har en stærk sikkerhedsdimension, som fremhævet i den nylige meddelelse "Gennemførelse af den europæiske dagsorden om sikkerhed for at bekæmpe terrorisme og bane vejen for en effektiv og ægte sikkerhedsunion". Medlemsstaterne kan træffe sikkerhedsforanstaltninger for at forhindre unge i at forlade konfliktområder for at slutte sig til terrorgrupper. Foranstaltningerne omfatter f.eks. rejseforbud, kriminalisering af rejser til tredjelands med terror for øje, men også foranstaltninger, som giver familie og venner mulighed for at få støtte fra offentlige myndigheder, såsom hotlines. Desuden kan prædikanter af ekstremisme og de mennesker, som udbreder terrorpropaganda og rekrutterer sårbare personer, retsforfølges. Medlemsstaterne kan udstede rejseforbud for at forhindre ekstremistiske prædikanter i at komme ind i EU og kan gribe ind over for udbredelse af ekstremistiske budskaber ved hjælp af administrative foranstaltninger. Disse foranstaltninger er et nødvendigt supplement til foranstaltninger, der øger modstandsdygtigheden mod radikaliserings.

Informationsudveksling er afgørende i denne henseende. EU's rammer for grænseforvaltning, migration og sikkerhedssamarbejde samt informationsværktøjer skal kædes sammen, styrkes og anvendes fuldt ud³⁸ for effektivt at forhindre EU-borgere i at rejse til konfliktområder med henblik på terror og for at sikre, at dem, der udgør en trussel, de opdages, når de vender tilbage. Disse og andre rammer og værktøjer skal anvendes til at udveksle oplysninger om personer, der er under mistanke for radikaliserings, for at lette de relevante myndigheders arbejde på tværs af grænserne med at træffe passende foranstaltninger over for personer, der udgør en stor sikkerhedsrisiko.

Schengeninformationssystemet (SIS) er af særlig betydning i denne forbindelse. En indberetning i SIS kan afføde forskellige foranstaltninger afhængig af vurderingen og hensigten hos den medlemsstat, der har indgivet den, dvs. en person kan arresteres, anbringes i varetægt eller underlægges en diskret eller målrettet kontrol. SIS har også vist sig nyttig til at forebygge terroristers rejseaktiviteter og at spore rejseruter for personer, der er mistænkt for terrorisme. I forbindelse med udenlandske terrorkrigere opfordrede Kommissionen medlemsstaterne til at signalere, at indberetningen vedrører en "terrorrelateret aktivitet", uden at begrænse dette til udenlandske terrorkrigere eller strafbare handlinger som sådan. Det kan således anvendes til at medtage indberetninger om personer, der mistænkes for at være radikaliserede og på vej mod at begå terrorhandlinger.

Endvidere bør medlemsstaterne intensivere deres bestræbelser på at sikre, at de relevante oplysninger udveksles og deles med Europol. Det nyoprettede europæiske center for bekæmpelse af terrorisme i Europol sigter mod at blive et centralt informationsknudepunkt i bekæmpelsen af terrorisme i EU, herunder med hensyn til radikaliseringsrisici.

Desuden fungerer Europolis informationssystem på en måde, så det kan fungere som en central database med retshåndhævelsesdata, herunder en konsolideret liste over alle kendte eller formodede udenlandske terrorkrigere. Medlemsstaterne skal fortsat øge deres indsats betydeligt for at videregive de nødvendige data om udenlandske terrorkrigere til Europol.

Vigtige tiltag:

³⁸ Se Kommissionens meddelelse af 6. april om stærkere og mere intelligente informationssystemer for grænser og sikkerhed, COM (2016) 205.

- ✓ *Kommissionen vil inden udgangen af 2016 stille forslag om en revision af Schengeninformationssystemet for yderligere at forbedre dets merværdi med henblik på retshåndhævelse og terrorbekæmpelse.*
- ✓ *Medlemsstaterne bør proaktivt udveksle alle relevante oplysninger med de andre medlemsstater og Europol, når det er relevant, om løsladte fanger, der mistænkes for radikaliserings, eller kendte radikaliserede enkeltpersoner for at sikre en nøje overvågning af de personer, der udgør en høj risiko.*

7. Den internationale dimension: Kampen mod den voldelige radikaliserings uden for EU's grænser

Ligesom EU's medlemsstater står tredjelande også over for de udfordringer, der er forbundet med at reagere på sikkerhedstruslen fra radikaliserings, imødegå de dybereliggende årsager til radikaliserings og opbygge modstandsdygtige og sammenhængende samfund. EU samarbejder aktivt med FN, Europarådet og OSCE i deres bestræbelser på at bekæmpe voldelig ekstremisme, for eksempel gennem fortsat støtte med initiativerne via Det Globale Forum for Terrorbekæmpelse (GCTF)³⁹.

EU's indsats på den internationale arena benytter to komplementære tilgange. Når EU yder bistand til tredjelande, vil det for det første støtte retshåndhævelsesmæssige og menneskerettighedsrespekterende tiltag, der tager sigte på at forhindre radikaliserede enkeltpersoner i at begå terrorhandlinger. For det andet - og det er endnu vigtigere - vil EU optrappe samarbejdet med forebyggende arbejde ved at bekæmpe de grundlæggende årsager til visse former for radikaliserings, der kan føre til voldelig ekstremisme.

- *Styrkelsen af partnerlandenes sikkerhedskapaciteter*

Hvor det er muligt, indgår EU's i bredere reformer, der sigter på at styrke sikkerhedskapaciteter i partnerlandene, eftersom organiseret kriminalitet, smugleri og ulovlig handel samt svag grænseforvaltning har bevislig tilknytning til voldelig radikaliserings. EU og medlemsstaterne skal være bedre rustet til at samarbejde med de retshåndhævende myndigheder i tredjelande. Derfor vil EU videreudvikle ekspertise og forbedre forståelsen af situation i lande, der udgør den største risiko. F.eks. vil der blive ydet støtte i Mellemøsten og Nordafrika til at indføre effektive strafferetlige systemer, der kan samarbejde regionalt og internationalt i kampen mod radikaliserings.

EU har kontakt med lande gennem dialoger om terrorbekæmpelse og målrettet og forbedret sikkerhed, der fører til iværksættelse af pakker og køreplaner til terrorbekæmpelse. I revisionen af den europæiske naboskabspolitik tages der fat på en række aspekter vedrørende bekæmpelse af radikaliserings ved at give fortrinsret til unge, uddannelse og socioøkonomisk udvikling. Der er indtil videre gjort konkrete fremskridt med Tunesien, Libanon og Jordan. Der vil blive iværksat yderligere foranstaltninger til bekæmpelse af voldelig ekstremisme for at gennemføre EU's regionale handlingsplan for Sahel. Der finder en række specifikke aktiviteter sted til bekæmpelse af radikaliserings i Pakistan og Sydøstasien. Et tilsvarende arbejde finder sted i Afrikas Horn, og EU's støtte vil øges efter en vellykket afslutning af diverse pilotprojekter i regionen.

³⁹ Særligt Hedayah og Global Community Engagement Resilience Fund.

- *Støtte tredjelande med at tackle de bagvedliggende årsager til radikaliserings*

Forebyggelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme er blevet et centralt element i EU's eksterne terrorbekæmpelsesaktiviteter og er blevet integreret i udviklingspolitik for derved at slå bro over kløften mellem sikkerhed og udvikling. Aktiviteterne i den EU-finansierede pakke "styrkelse af modstandsdygtighed over for vold og ekstremisme"⁴⁰ har været en forløber for udviklingen af et stigende antal initiativer, der sigter mod at indkredse drivkræfterne bag ungdomsekstremisme, styrke kvinder, fremme samfundsdialogen samt styrke lokale aktører eller gøre medie- og uddannelseskapaciteter bedre til at bekæmpe radikaliseringsideologier.

Finansiel støtte til civilsamfundet vil være en faktor i bekæmpelsen af radikaliserings, som specificeret i revisionen af den europæiske naboskabspolitik fra 2015⁴¹. EU vil fortsat arbejde sammen med civilsamfundet, fagfolk og akademikere, herunder i partnerlande, for at udbygge sin forståelse af drivkræfterne og finde effektive løsninger. Hvor det er muligt, vil den erfaring og ekspertise, der er opnået med EU-netværket til bevidstgørelse omkring radikaliserings, blive anvendt uden for EU's grænser i prioriterede tredjelande, navnlig i Tyrkiet, MENA-regionen og det vestlige Balkan, forudsat at visse betingelser er opfyldt.

EU kommer med en mere positiv fortælling gennem målrettet kommunikation til grupper af unge, som kan være mere sårbare over for radikaliserings. Blandt de mange igangværende aktiviteter findes en strategisk kommunikationstaskforce, der arbejder sammen med EU-delegationerne i arabiske lande og med den globale koalition mod ISIL om at udpege fælles værdier og udvikle konkrete tiltag. For eksempel medfinansierer EU et projekt i Tunesien for at øge finansiel inklusion blandt sårbare befolkningsgrupper gennem mikrokreditter. Kommissionen finansierer et projekt på 3 mio. EUR til Tunesien, Marokko og Libanon, der hjælper med at opbygge modstandsdygtige samfund ved at samarbejde med civilsamfundet og personer med gennemslagskraft gennem strategisk kommunikation.

EU vil tilskynde til direkte kontakt mellem mennesker. Det vil yderligere udvide eTwinning-plattformen til udvalgte lande i det europæiske naboskabsområde, navnlig dem, der står over for problemer vedrørende voldelig radikaliserings, og hvor der er størst behov for interkulturel dialog⁴². Kommissionen vil også lancere et Erasmus+ projekt, der skal forbinde studerende og andre unge fra EU og tredjelande. Disse modererede virtuelle udvekslinger vil hjælpe unge med at udvikle gensidig forståelse og respekt samt forbedre de tværkulturelle færdigheder, som arbejdsgiverne efterspørger.

Vigtige tiltag:

- ✓ *Støtte til internationale organisationer i deres arbejde for at bekæmpe voldelig ekstremisme.*

⁴⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/strive-development-strengthening-resilience-violence-and-extremism_en.

⁴¹ EU har ydet en betydelig støtte til terrorbekæmpelsesforanstaltninger ved hjælp af en række forskellige instrumenter, navnlig under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (IcSP), det europæiske naboskabsinstrument (ENI) og gennem en bredere udvikling.

⁴² ETwinning-netværket er allerede aktivt i visse tredjelande, navnlig i Tunesien, hvor næsten 300 lærere og 85 skoler i øjeblikket er registreret på denne onlineplatform.

- ✓ *Yderligere initiativer for at målrette EU's eksterne finansielle instrumenter til forebyggelse af voldelig radikaliserings.*
- ✓ *Fortsat støtte til initiativerne i det globale forum for terrorbekæmpelse (GCTF), der arbejder med forebyggelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme.*
- ✓ *Yderligere udvidelse af eTwinning Plus-netværkene til udvalgte lande blandt EU's nabolande.*
- ✓ *Iværksætte gennemførlighedsundersøgelser af virtuelle udvekslinger under Erasmus+ for at fremme unges onlineengagement med det formål at nå ud til 200 000 unge i 2019.*

Konklusion

Voldelig radikaliserings er en stadig mere kompleks og skiftende udfordring, som kræver nye og vidtrækkende løsninger, der strækker sig fra umiddelbare sikkerhedsmæssige bekymringer til håndtering af de underliggende faktorer. Som anført i Kommissionens meddelelse om gennemførelsen af den europæiske dagsorden om sikkerhed må det "have topprioritet at forhindre, at endnu flere bliver radikaliseret, og at sørge for, at dem, der allerede er blevet radikaliseret, gennemgår programmer for afradikalisering og forhindres i at sprede terrorpropaganda og hadefulde udtalelser". Medlemsstaterne går forrest, det være sig gennem deres sikkerhedsmæssige og retslige myndigheder, lærere, socialarbejdere og repræsentanter for civilsamfundet. EU kan spille en støttende rolle ved at mobilisere sine politikker, sin koordinationsdygtighed og sine finansielle instrumenter for at bistå de nationale tiltag og skabe en reel merværdi i praksis, inden for grænserne af sine kompetencer.

Denne meddelelse indeholder konkrete tiltag til at støtte medlemsstaterne i at iværksætte initiativer og politikker, som vil hjælpe os med at forebygge og bekæmpe radikaliserings og voldelig ekstremisme i EU og i tredjelands. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at gøre brug af de forskellige støtteforanstaltninger og samarbejdsværktøjer, der findes på EU-plan, til at støtte deres arbejde. I sidste ende er det kun gennem en fælles indsats fra alle aktører på nationalt, europæisk og internationalt niveau, at udfordringen forbundet med voldelig radikaliserings kan imødekommes effektivt.

Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til at godkende denne meddelelse med henblik på at gennemføre de tiltag, der foreslås, i tæt samarbejde med alle relevante aktører.